Tisková zpráva, 27. 3. 2009:

ZKUSTE SI KLEC

Happening Zkuste si klec se konal 26. 3. 2009, v Praze, happening Zkuste si klec. Připravila jej Společnost pro zvířata v rámci své kampaně „Slepice z klece ven“.
Cílem kampaně je:

- ukončení chovu slepic ve všech typech klecí (tj. nejen v tzv. nezdokonalených, ale i v tzv. obohacených);
- podpora volných chovů, extenzivnějších a ekologických chovů;
- a srozumitelné a nematoucí označování balení vajec.

Kampaň Společnosti je součástí celoevropské kampaně Chickens out, vedené Compassion in World Farming.

V kleci si zájemci vyzkoušeli, jaké to je být zavřená/ý v kleci, alespoň na pár sekund. Slepice, od kterých pochází většina vajec v obchodech a v hotových potravinách (knedlíky, sušenky, sladké pečivo, těstoviny,...), takto žijí celý svůj život. Klec si lidé mohli zkusit i s mezinárodním maskotem kampaně slepicí Hetty.

Směrnice EU

Podmínky chovu slepic upravuje směrnice Rady EU č. 1999/74/ES, stanovující minimální podmínky ochrany nosnic (vztahuje se na chovy nad 350 ks slepic, ne pro chovné chovy). Směrnice také stanoví ukončení chovu slepic v nezdokonalených klecích od 1. 1. 2012 v EU. Jejich náhradou však mají být klece „obohacené“, ale z hlediska zajištění dobrých životních podmínek (welfare) slepic jsou velmi sporné.

- Nezdokonalené, někdy se říká „konvenční“ klece musí slepicím zajistit 550cm2 místa (necelý papír A4), to je vše. Slepice stojí na drátěném pletivu, zepředu přijímá krmení, a vytlačuje vejce přímo na pletivo. Pletivová „podlaha“ má šikmý sklon, aby se vejce skutálela do sběrného žlábku. Výška klece musí být alespoň 40 cm na 65 % plochy, nesmí být pod 35 cm. V kleci musí být vhodné prostředky na zkracování drápů.

- Obohacená klec musí na jednu slepici zajistit 600 cm2 (asi o 4 cm více než papír A4) využitelné plochy s výškou alespoň 45 cm, hnízdo (malý prostor do kterého může slepice vlézt, většinou s umělohmotným podkladem), bidýlko alespoň 15 cm, stelivo na klování a hrabání. V kleci musí být vhodné prostředky na zkracování drápů.

Další typy chovů podle směrnice jsou chovy alternativní. Těmi jsou v praxi chovy v halách – s voliérami, etážemi nebo volně v hale; chovy s volným výběhem ven z haly a chovy ekologické – bio.
Znění směrnice je např. na www.mze.cz, Ochrana zvířat; Právní předpisy EU. Ustanovení směrnice jsou začleněny v zákoně na ochranu zvířat proti týrání a vyhláškách.

Ještě v minulém roce loboval drůbežářský průmysl EU, včetně ČR, za oddálení zákazu neobohacených klecí, třeba i o 10 let. Naštěstí Evropská komise vydala loni srozumitelné stanovisko, že zákaz se nebude revidovat, stanovisko potvrdila také Francie, během svého předsednictví. Nicméně, je naléhavé co nejúčinnější podporovat chovatele, aby ukončili držení slepic v klecích.

Jak co nejrychleji ukončit chov slepic v klecích?

Pro co nejrychlejší ukončení strádání dalších a dalších slepic v nezdokonalených klecích (ještě jim zbývají 3 roky provozu) a strádání slepic v klecích obohacených, ve kterých mohou slepice být i po 1. 1. 2012 je nutné provést alespoň následující kroky:

- Přímou podporu státu a EU pro chovy volné, extenzivní a ekologické. Tato podpora chybí. Program rozvoje venkova nerozlišuje způsoby chovu slepic a subvence poskytuje na počet slepic.

- Motivovat finančními i jinými nástroji chovatele a další zapojené strany. Při nejistých finančních podmínkách chovatelé nemohou riskovat, i když by mnozí na neklecové a bio chovy přešli.

- Propagaci neklecových chovů, vytvoření odbytu, poptávky. Prozatím k tomu zákazníky nabádají pouze neziskové organizace.

- Podporovat zájem spotřebitelů nejen o cenu a čerstvost produktu, ale i o podmínky, za jakých produkt – potravina vzniká a odkud pochází.

Většina slepic v EU a ve světě je zavřená v klecích

- V ČR je celkem okolo 10 miliónů slepic, z toho přibližně 5 milionů v zemědělském výrobním sektoru. Z těchto 5 miliónů je 97,3 % uzavřeno v klecích.
- 390 miliónů slepic žije v klecích v EU, tj. 67 % všech slepic v EU
- 60 % všech slepic na Zemi žije uvězněno v klecích

Slepice v kleci trpí

Není třeba příliš zdůrazňovat, že každé zvíře uvězněné v kleci, nebo v jakémkoliv malém prostoru, trpí. Slepice v klecovém systému chovu stráví celý svůj život, dlouhý přibližně 13 - 14 měsíců, namačkané v kleci, a to nepřetržitě bez možnosti někdy vyjít z klece ven.
Rozměry klece slepici ani neumožní protažení křídel a celého těla (pro protažení jednoho křídla potřebuje nejméně 900 cm²), drátěná kovová podlaha má na svědomí bolestivé otlaky a přerostlé paťáty, klec často neumožňuje zcela vzpřímený postoj. Z nedostatku pohybu trpí ptáci osteoporózou, jejich kosti jsou velmi křehké a často se lámou. Z prašného tmavého prostředí se za celý svůj život nedostanou ven na přirozené světlo. Intenzivní zemědělství degradovalo tyto tvory na stroje, kterým je dovoleno jen přijímat krmivo a snášet vejce – nic víc.

Nabídka neklecových vajec v zahraničí

V porovnání s některými členskými státy EU je nabídka neklecových vajec v obchodech a uvědomění si zbytečného utrpení nosnic v klecích u nás, bohužel, ale stále mizivá.
- Pozitivním příkladem je Rakousko, kde již od roku 2007 nenabízí žádný se supermarketů vejce z klecí a kde byl stanoven zákaz chovu nosnic v obou typech klecí na rok 2009.
- Ani v supermarketech v Nizozemí klecová vejce již nenajdete.
- Na dobré cestě jsou také ve Velké Británii – pět velkých supermarketů (jako je např. Waitrose a Marks & Spencer) zde přestalo klecová vejce prodávat a některé z nich ani klecová vejce nepoužívají při výrobě svých výrobků (v sušené podobě aj.).
- V Belgii se k pěti supermarketům přidal dokonce i řetězec rychlého občerstvení Mc Donald´s.[2]
- V Německu platí zákaz chovu v nezdokonalených klecích od roku 2007, s výjimkami do roku 2009.
- Ve Švédsku je 50 procent produkce vajec z neklecových systémů, v Dánsku 40 procent.

Povinné označování vajec a krabiček v EU

Z jakého chovu vejce pocházejí lze zjistit podle slovního označení na krabičce s vejci a prvního čísla kódu přímo na vejci:
„Vejce z klecového chovu“ – kód 3,
„Vejce z chovu v hale, z podestýlky“ – kód 2,

„Vejce z volného výběhu“ – kód 1,
„Vejce z ekologického chovu“ – kód 0.

Reálná situace při označování krabiček vajec
Producenti klecových vajec lákají zákazníky všemožným způsobem, povinný nápis „vejce nosnic v klecích“ je často tak malinký, že jej spotřebitel nemůže vidět ani najít. Mnohdy je krabička potištěná obrázky rozkvetlé louky se slepicemi, či smějícími se šťastnými slepicemi.
Na tuto skutečnost upozornila Společnost pro zvířata Státní veterinární správu. Podle SVS je však vše v pořádku a obrázky nejsou zavádějící. Společnost zašle podnět-stižnost Evropské komisi.

Kampaň podporují umělci a další osobnosti.
Vše je uvedeno v odkazu Slepice z klece ven, www.spolecnostprozvirata.cz.

Václav Vydra kampaň také podporuje, udělal si čas i pro akci Zkuste si klec.

Informace o chovu slepic a označování vajec a krabiček naleznete v odkazu Víte, jaká vejce kupujete? , www.spolecnostprozvirata.cz . V odkazu kampaň „Slepice z klece ven“ pak další informace ke kampani, o podpoře umělců a dalších osobností, receptů bez vajec a materiálů.
Více fotografií z akce naleznete v odkazu Fotogalerie.

Podívejte na www.thegoodeggawards.com, ocenění udělované společnostem v EU, které do roku 2012 ukončí používání klecových vajec. V minulém roce ocenění v ČR obdržela Biopekárna Zemanka, v letošním roce je nominována společnost Country Life.

Kampaň Slepice z klece ven podpořily:

COMPASSION in world farming

EKOSPOL®

The William and Charlotte Parks Foundation

Společnost pro zvířata – z. o. ČSOP, Michelská 5, 140 00 Praha
Kontakt: Dita Michaličková, 603 179 558, dita.m@tiscali.cz
s.pro.zvirata@ecn.cz, www.spolecnostprozvirata.cz